

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. IV. Vtrum persona vel hypostatis Christi post Incarnationem sit
composita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Obijciunt, si natura humana in Christo careat propria personalitate, caret magnâ suâ perfectione, imò Christus non est homo.

Ad prius Resp. quidquid demum sit substantia, natura humana in Christo nullum pati detrimentum, cum in eo terminetur per substantiam infinitè perfectionem quàm sit propria, ratione cuius euahetur ad statum infinitè sublimiorem, quàm sit is quem sortiretur per propriam substantiam.

Ad posterius Resp. neg. assumpt. quia denominatio hominis non sumitur à ratione suppositi creati, sed à naturâ humanâ quocumque demum supposito terminetur, siue, in quâ, terminetur proprio termino, siue alieno. Cum ergo natura humana in Christo subsistat substantia Verbi, Christus potest dici homo, seu subsistens in naturâ humanâ.

Obijciunt 6. persona & natura in diuinis sunt idem, igitur si vnio Verbi incarnati facta sit in persona, etiam facta est in naturâ, prout asseruit Eutyches.

Resp. Neg. conseq. quemadmodum enim non obstante identitate personæ & naturæ in diuinis natura diuina est communicabilis pluribus personis, persona non item. 2. pater generat, filius generatur, natura verò neque generat, neque generatur. 3. natura est quid absolutum, persona verò relationalium: ita eadem non obstante identitate, vnio in incarnatione facta est in personâ, non in naturâ. Ad quæ & similia sufficit virtualis distinctio, quæ inuenitur inter personam diuinam & naturam. Hæc enim sufficit, vt vnum à parte rei competat alicui, & tamen non competat alteri identificato cum illo.

Dices natura diuina saltem mediâtè vnitur humanitati, & proinde non solum persona Verbi, sed etiam personæ Patris & Spiritus Sancti debent eidem vniri, cum hæ personæ identificentur diuinæ naturæ.

Resp. neg. conseq. ad sensum obiectionis; quamuis enim aliæ personæ diuinæ peculiari quadam ratione insint humanitati Christi, qua non sunt in alijs creaturis, scilicet per *circuminsessionem*, quâ sit vt etiam si per impossibile desinerent esse in alijs, necessario tamen remanerent in humanitate vnita Verbo; non tamen vniuntur illi vna vnione substantiali, nec efficiunt vnum per se cum illâ; neque hoc sequitur ex eo quod diuina natura dicatur saltem mediâtè vniri humanitati. Non enim ita dicitur vniri, quod præter vnionem ad Verbum alia peculiaris vnio inueniatur ad diuinam naturam, sed quod eo ipso quo vnita est personæ diuinæ, censetur vniri eiusdem Verbi naturæ, sine quâ Verbum esse non potest, & quæ intrinsecè in Verbo inuenitur: quemadmodum ea quæ intrinsecè nobis vniuntur, eo ipso mediâtè vniuntur ijs quæ sunt in nobis, v.g. albedo in lacte mediâtè vnitur dulcedini. Porro quod ita est vnium, non est necesse vt vniatur in omni quod sibi est identificatum, seu non est necesse vt omne id quod illi identificatur, ex consequenti vniatur ei, cui huiusmodi natura vnitur. Quia non obstante hac identitate cum natura diuina, illud tertium est distinctum re ab eo cui natura humana vnitur immediâtè, scilicet Verbo, & non solum non est intrinsecè Verbo, sed etiam re distinctum ab eo, imò oppositum, & proinde vt Verbum vniatur humanitati, nõ est necesse alteram personam diuinam mediâtè saltem vniri, cum non sit intrinsecè in Verbo, sed ei opposita. Ex quo patet responsio ad probationem consequentiæ.

Aduerte ex dictis colligi naturam diuinam non dici mediâtè vniri humanitati, quia est realiter idè cum Verbo, sed quia est eius natura illi intrinsecè competens; vnde etiam vniretur modo prædicto, quamuis ab eodem differret realiter.

ARTICVLVS III.

Utrum vnio Verbi incarnati facta sit in supposito vel hypostasi?

QVAMVIS huius articuli resolutio pateat ex resolutione articuli præcedentis, cum tamen proponit S. Th. propter quosdam, qui licet vniam in Christo penerent personam, nihilominus duas in eo constituebant hypostasies, atque adeo censabant vnionem non esse factam in hypostasi; quorum positionem dicit esse erroneam procedentem ex ignorantia quidditatis personæ & hypostasios; supponit enim hæc cõceptu intrinsecò distinguere, cum tamen secundum intrinsecâ idem sint, & tantum differant connotato, quod videlicet ratio personæ connotet naturam intellectualem, cuius est terminus; hypostasis verò, seu suppositum, non connotet talem naturam, sed conueniat omni substantiæ indiuiduæ completæ. Vnde

Respondet hanc vnionem factam esse in hypostasi, quod probari potest omnibus argumētis, quibus paulo ante probauimus vniam in Christo esse personam increatam. Præterea bene ostenditur à S. Th. ex Conc. Ephesino can. 4. idè habetur in Conc. 5. generali act. 4. can. 4. & 5. Videri etiam potest Dam. lib. 3. de fide cap. 3. His locis non solum docetur vniam esse personam in Christo, sed etiam vniam hypostasim. Vnde hæc doctrina etiam sub illis terminis est de fide.

Ex dictis in his articulis patet, per incarnationem factam vnionem naturæ cum substantia, natura enim humana vnita est Verbo, vt ab eo sustentaretur, & in vniam personam cum naturâ diuinâ conueniret, atque adeo vnus & idem esset Deus & homo. Cui non obstat infinita distantia naturæ humanæ & diuinæ hypostasis. Non obstat enim hac infinita distantia in ratione entis, non deest illis proportio in ratione termini & terminabilis, ita vt natura humana carens propriâ substantia terminetur à diuinâ. Neque id villam dicit imperfectionem in ipsâ diuinâ substantia, vt ostendimus initio huius tractatus dub. 1. quia non idcirco diuina substantia est propriè forma humanæ naturæ, sed solum habet rationem termini. Neque natura humana est forma Verbi, cum strictè loquendo natura non comparetur ad suam hypostasim tanquam forma, neque in rigore informet, sed sit natura; quamuis nihil repugnet, quo minus dici possit forma totius Christi secundum quod est homo; quæ forma nõ propriè informat, sed ipsa terminatur à ratione hypostatica.

ARTICVLVS IV.

Utrum persona vel hypostasis Christi post incarnationem sit composita?

RESPONDET 1. esse omnino simplicem secundum quod in se est.

Respondet 2. esse compositam secundum rationem personæ vel hypostasis, ad quam pertinet subsistere in aliquâ naturâ; esse, inquam, compositam in quantum subsistit in duabus naturis.

Cur D. Th. hunc articulum proponat.

Resp. affir.

Conc. Ephes. Conc. 5. Damasc.

Natura humana & hypostasis diuina habent proportionem in ratione termini, & terminabilis. Diuina substantia nõ est forma humanæ naturæ. Natura humana dici potest forma totius Christi secundum quod est homo, quod est homo.

32.
Sensus re-
solutionis
D. Tho.

Explicatur
S. Th.

D. Thomas vult docere Verbum in se, & vt subsistit in propria natura habens solum ea quæ sibi sunt intrinseca & connaturalia, esse personam omnino simplicem: Verbum verò incarnatum, seu terminum resultantem ex vnione Verbi & nature humanæ, esse personam compositam.

Aduerte, quod in Corpore dicitur, *hæc ibi*, id est, in Christo, *fit vnum subsistens*; est tamen alia & alia ratio subsistendi, & sic dicitur persona composita, in quantum vnum in duobus subsistit: quæ loquendi formâ videtur indicare naturam esse rationē subsistendi, cum tamen id munus competat subsistentiæ seu personalitati. Verum S. Th. nō vult naturam esse rationem subsistendi absolute loquendo, sed solum in tali vel tali specie, v. g. humanitatem esse rationem cur aliquid dicatur homo, & sit persona in tali specie. Similiter diuinitatem esse rationem cur aliquid dicatur Deus: vt hæc ratione probet personam Christi esse compositam, quia nimirum subsistit in duabus naturis.

D V B I V M

Utrum vnio quæ facta est in Incarnatione, fuerit vera compositio, atque adeo terminus inde resultans fuerit compositus?

33.
Negat.
Scot.
Durand.
Caiet.

NEGANT plerique antiqui. Scotus in 3. dist. 6. q. 3. Dur. eadem dist. & q. & plures passim citati, quibus consentit Caiet. hæc responsione ad 3. & 1. parte q. 3. art. 8.

Affirm.
S. Th.
Medin.
Suar.
Vasq.
Ex senten-
tia Aucto-
ris melius
dicitur per-
sona Chri-
sti compo-
sita.

S. Th. hic asserit, cui consentiunt plerique recentiores. Med. hic concl. 2. Suarez disp. 7. sect. 4. cōcl. 3. Vasquez disp. 16. cap. 2. & alij. Quamuis autem videri possit quæstio de nomine, melius constituitur persona Christi composita, atque adeo vnionem quæ interuenit in Incarnatione, esse compositionem, quod vt ostendatur,

34.

Notandum quod ex superioribus colligi potest, in Incarnatione naturam humanam esse vnitam Verbo in vnitate personæ, ita vt ex illis duobus, Verbo scilicet & natura, resultarit vnus homo: vltra quam vnionem concipere est vnionem nature humanæ cum diuina: non quod duæ fuerint actiones & vniones, quarum vna fuerit terminata ad personam Verbi, altera ad naturam diuinam; sed quod per eam actionē & vnionem, quæ humanitas immediatē est vnita personæ Verbi fuerit etiam mediātē vnita eius naturæ, sine qua persona Verbi non potest existere, atque adeo duæ naturæ inter se conuenerint in eandem personam, quæ in duabus naturis subsistit. Hoc prænotato

35.
Prob. ex
modo lo-
quendi Co-
ncilior. &
Patrum.

Prob. conclusio. Huiusmodi locutio est conformior dictis Conciliorum & Patrum, & nihil inuoluit absurdi, vt patebit ex solutionibus eorum, quæ contra asseruntur: ergo commodē dici potest, quod persona Christi sit composita. Conseq. prob. non est quod absq; graui necessitate dicamus modum loquendi Conciliorum & Patrum esse improprium. Antec. autem prob. ex 5. Synodo act. 8. can. 4. in quo dicitur, *vnionem Verbi ad carnem secundum compositionem*. In 6. Synodo act. 4. sub finem. *Configmur Christum ex duabus naturis compositum*. Similes loquendi formulæ habentur in multis alijs Concilijs, quæ videri possunt apud auctores citatos. Ex Damasc. lib. 3. de fide cap. 3. in Domino Iesu Christo duas naturas agnoscere, vnā autem hypostasim ex vtrāque compositam. Adde Concilia & Patres

Damasc.

sæpe docere Christum in duabus & ex duabus naturis subsistere; vbi particula, *ex*, non potest aliud commodē designare, quàm cōpositionem; & licet per huiusmodi sententias intendat agere contra Eutychem & Nestorium, & contra eosdem docere, saluā naturarum distinctione, vnā tantum esse in Christo personam: atque adeo non velint magnam vim ponere in nomine compositionis vel compositi; cum tamen eo nomine vtantur sine additamento, non est quod illud refugiamus, vel veram compositionem negemus.

Prob. etiam ratione: quod ex natura diuina & humana in Christo coalescit, non est aliquid simplex; ergo est compositum, cum inter ea nō videatur dari medium. Adde ad veram & propriē dictam compositionem realem non videri aliud requiri, quàm vt duo aliqua à se inuicem realiter distincta à parte rei sibi vniantur, quod in præsentī cernitur; cum natura diuina & humana sibi inuicē in Christo verē vniantur in identitatem personæ.

Ex dictis habemus, personam Christi esse compositam quatenus subsistit in duabus naturis. Preter eam autem compositionem cuius potissimum mentionem faciunt Concilia & Patres, inuenitur alia, quæ est origo præcedentis, scilicet compositio ipsius personalitatis seu subsistentiæ Verbi cum humanitate: nam à parte rei verē vniantur sibi personalitas Verbi & humanitas, & ex ijs resultat persona, quæ est homo, seu subsistens in natura humana, quæ non potest dici simplex, ergo cōposita.

Obijciatur 1. quod compositio dicat vnionem partium & eorum quæ habent inclinationem, vt aliquod totum constituent.

Resp. negando assumptum: nam neque etiam in creatis natura potest dici pars comparata ad subsistentiam, cum qua tamen potest componi, si ab ea distinguatur. Et quamuis in creatis ea quæ componuntur, inclinentur ad se inuicem: ad rationem tamen compositionis id non requiritur, sed id oritur ex peculiari conditione eorum quæ coniunguntur & componunt. Quod etiam patet in simili: vnio naturalis in creatis non inuenitur sine mutua dependentia. Item sustentatio quæ accidēs sustentatur, non inuenitur in re ipsa sine aliqua imperfectione subiecti; non tamen propterea negandum est Verbum verē vniri naturæ humanæ, & naturam humanam verē ab eo sustentari. Ita ergo in præsentī dici potest cum ea componi sepositis imperfectionibus, quæ comitantur quidem compositionem in creatis, sunt tamen extra eius rationem. Vbi etiam obiter

Notandum, totum compositum resultans ex vnione Verbi cum humana natura non esse perfectius, quàm sit alterum componens, scilicet ipsum Verbum.

Obijciatur 2. esse compositi exurgit ex componentibus, atque esse Christi, quod est æternum, non potest resultare ex natura diuina & humana; ergo verē ex illis non componitur.

Resp. distinguendo minorem. Si enim intelligatur de esse Christi absolute loquendo, concedo non resultare ex humanitate; cum enim Verbum sit æternum, & absolute loquendo idem sit esse Christi, quod est Verbi, cum per huiusmodi locutionem designetur esse personale quod est increatum, sequitur illud esse non resultare ex natura humana. Si verò intelligatur de esse Christi vt est homo; & persona humana, nego eandem minorem. Quia tale esse exurgit ex humanitate tantum ex natura hominis.

Obijci-

Particulā,
ex, quā vti-
tur Conci-
lia, ac Pa-
tres, desi-
gnat compo-
sitionem

36.

Probatio-
ne.

37.

Est etiam
compositio
subsistentiæ
Verbi cum
humanita-
te.

Obiectio 1.

Resp.

Nequidem
in creatis
natura dici
potest pars
comparata
ad subsiste-
ntiam, cum
qua tamen
potest cō-
poni &c.

38.

Obiectio 2.

Resp.

39.

Esse Chri-
sti vt est
homo, non
est æter-
num &c.

Obijciunt 3. natura humana & diuina non habent se tanquam actus & potentia; igitur non possunt inter se componi. Propter hoc argumentum Caiet. negat compositionem in Incarnatione, vt patet ex loco citato 1. partis. Verum

Resp. non esse de ratione compositionis in genere, vt extrema sese respiciant tanquam actus & potentia, quamuis vt dictum est, hæc inueniantur in compositione naturali rerum creaturarum; sed in illo, & ratione illius sibi inuicem coniungantur.

Obijciunt 4. si Christus esset compositus, esset sua componentia simul sumpta, & per consequens esset diuinitas & humanitas coniunctæ, quod videtur damnatum in Concilio Constantiensis sess. 15. art. 4.

Medin. hæc responsione ad 2. argumentum, negat Christum dici posse diuinitatem & humanitatem simul sumpta.

Verum non est quod hunc modum loquendi formidamus, cum Aug. c. 38. Enchir. dicat, *veraque substantia diuina scilicet & humana, sibi inuicem de Patris omnipotentis, Leo 1. epist. 11. ante medium, (vnde autem inueniuntur aut impossibile videatur, ut Verbum & caro atque anima vnus Iesus Christus & vnus Dominus inique si filius? Dam. lib. 3. de fide cap. 19. dicitur vnus Christus est, & vnus Christus dua natura. Itaque*

Resp. concedendo assumptum argumenti & negando propositionem assumptam esse damnatam a Conc. Constantiensis in sensu Catholicorum. Solū enim est dānata intellecta iuxta sensum Ioannis Huius, quod scilicet Christus esset dua natura ligulim; non verò damnatur, si termini humanitatis copulati; in quo sensu verificari potest propositio in sensu identico, quia diuinitas & humanitas simul sumptæ idem sunt cum composito, quod est Christus.

Neque inde sequitur diuinitatem esse humanitatem, prout aliqui existimant hæc rationatione confici: Christus est diuinitas, Christus est humanitas, ergo diuinitas est humanitas. Negatur enim minor: nam quamuis suppositū in Christo sit idem cum diuinitate, atque adeo maior possit concedi in sensu identico, minor tamen falsa est; cum neque in sensu identico, neque in formali verum sit dicere quod Christus sit humanitas. Nam si Christus sumatur pro supposito, distinguitur ab humanitate: si sumatur pro composito, includit saltem aliquid ab ea distinctum, ratione cuius etiam ab ea distinguitur; & proinde humanitas in abstracto non potest predicari de Christo ratione identitatis cum illo, neque ex eo, quod ex modo significandi implicite dicat totum id quod est in Christo. Adde quod licet totum antecedens esset verum in sensu identico, consequentia non sit legitima, vt patet in simili: paternitas est deitas, filio est deitas, ergo paternitas est filio. Item Christus est sua diuinitas, Christus est passus, ergo diuinitas est passus. In priori syllogismo non sequitur, eo quod terminus singularis sit pluribus personis communicabilis; vnde non sequitur, si personæ sint eadem illi tertio, esse easdem inter se. In posteriori, a sensu identico proceditur ad formalem, vnde mutatur appellatio: nam cum dicitur Christus est sua diuinitas, solū significatur quod suppositum Christi sit idem cum sua diuinitate; cum vero in consequente dicitur, diuinitas est passus, designatur natura, secundum quam Christus passus est. Sic ergo in prædicto syllogismo, si Chri-

stus sit idem cum diuinitate, sit etiam idem cum humanitate, scilicet inadæquate, non sequitur ipsas naturas sibi inuicem identificari.

Obijciunt 5. quod D. Th. 1. parte q. 3. doceat Deum nullo modo componi.

Resp. nullo modo venire in compositionem etiam cum alio ex indigentia & imperfectione; & hoc inter cetera velle D. Thomā q. citata; cui non repugnat quod modo a Sanctis Patribus & a nobis explicato componatur cum natura humana.

ARTICVLVS V.

Verum facta sit aliqua vnio anima & corporis in Christo?

SUPPONENS Christum assumpsisse veram carnem & animam rationalem (quod infra ex professo tractabit) vt omnem compositionis modum in Christo inuestiget D. Th. præfatem articulum instituit. Ad quem

Respondet affirmatiue. Quod est de fide definitum in Conc. Ephesino can. 13. vbi definitur quod Verbum carnem animatam anima rationali sibi copularit. Item in 5. Synodo act. 8. can. 4. & in Synodo 4. act. 5. definitur Christus esse perfectus in humanitate & diuinitate verus Deus & homo, ex anima rationali & corpore, & in multis alijs concilijs definitur Christum esse verum hominem: ad cuius rationem non solum requiritur corpus & anima, sed vt ea sibi inuicem copulentur. Item de fide est Verbum assumpsisse humanitatem, quæ ad sui constitutionem requirit vnionem corporis & animæ.

Denique si in Christo corpus & anima non fuerint sibi inuicem vnita, euerterentur plurima fidei mysteria. Neque enim B. Virgo dici poterit mater Dei; vel Deum genuisse; cum enim non dicatur mater Dei ratione diuinitatis, sed ratione humanitatis, si in Christo non fuerit vera humanitas, non poterit dici illius mater. Euerteretur mysterium conceptionis & natiuitatis Christi, item mortis, quæ requirit dissolutionem animæ à corpore; mysterium resurrectionis, quæ requirit reunionem earundem partium.

Porro ex dictis patet, hanc veritatem fuisse de fide etiam tempore Magistri sententiarum, & proinde eum immerito referre contrariam sententiam tanquam probabilem in 3. dist. 6. §. 6. scilicet Christum assumpsisse carnem & animam vnita quidem Verbo, non tamen immediate inter se, vt fieri solet in alijs hominibus.

Obijci tamen potest, quod ex anima & carne vnitis constituatur persona humana; ergo si in Christo hæc sibi inuicem vniantur, eadem constituetur; & proinde dua in illo essent personæ, quod est hereticum.

Resp. negando priorem conseq. idè enim in nobis resultat persona humana ex anima rationali & corpore sibi vnitis, quod ea per se existant, seu quod compositum ex illis nulli inexistat, sed perfectè in se terminetur; in Christo verò humanitas seu natura humana composita ex anima & corpore & coalescens ex eorum vnione, inexistit Verbo diuino à quo terminatur, atque adeo personatus personalitate diuinā.

43.

Obiectio 5.

Resp.
D. Tho.
Deus non
venit in co-
positionem
cum alio ex
indigentia.

44.

De fide est
in Christo
fuisse vnio-
nem animæ
& corporis.
Conc.
Ephes.
5. Syn.
4. Syn.

45.

Magister
immerito
refert con-
trariam sen-
tentiam vt
probabilem

Ocurrunt
obiectioni.

46.

Cur in no-
bis resultat
persona hu-
mana ex
anima &
corpore
vnitis, non
item in
Christo.